

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milady Haplové a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce **S. B. M. M. S. R.-R.**, zastoupeného JUDr. Michaelou Pretschovou, advokátkou se sídlem Pražská 2951, Varnsdorf, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 11. 2003, čj. OAM-79/VL-10-P13-2000, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 24 Az 2310/2003, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 1. 2005, čj. 24 Az 2310/2003 - 57,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví tohoto rozsudku nebyl žalobci (dále též „stěžovatel“) udělen azyl v České republice podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů; současně na něj nebyla vztažena překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že důvodem žádosti žalobce o udělení azylu byla obava o život ze strany rebelů – vojáků bývalého prezidenta Mobutua a špatný zdravotní stav. Žalovaný poukázal na nepřesnosti ve výpovědích žalobce, protože je neshledal zcela věrohodnými. Žalovaný dále uvedl, že žalobci nehrozí nebezpečí ze strany vojáků bývalého prezidenta Mobutua, neboť ze zpráv o zemi jeho původu

vyplývalo, že od nástupu Kabily v roce 1997 by osoba mající důkazy o podvodech bývalého režimu byla spíše národním hrdinou; žádné pronásledování z tohoto důvodu dnes žalobci nehrozí. Žalovaný dále uvedl, že věznění žalobce v letech 1966, 1975 a 1987 probíhalo v předchozím režimu, přičemž v poslední době došlo v zemi původu žalobce k výrazným demokratickým změnám vylučujícím pronásledování žalobce pro zastávání politických názorů nebo pro příslušnost ke Svědkům Jehovovým. Žalovaný uzavřel, že žalobce nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Žalovaný se dále vyjádřil k neudělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 zákona o azylu. K neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu žalovaný uvedl, že zdravotní stav žalobce není v daném případě důvodem pro udělení humanitárního azylu, jelikož úroveň konžského zdravotnictví nelze považovat za relevantní důvod pro udělení azylu, když tato situace postihuje obecně obyvatelstvo Konžské demokratické republiky a nejedná se tedy o pronásledování jednotlivce ve smyslu zákona o azylu; navíc žalobce v návrhu na zahájení řízení o udělení azylu připustil, že se mohl léčit na klinice v Kinshase. Žalovaný proto žalobci humanitární azyl neudělil a závěrem se vyjádřil i k neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 1. 2005, č. j. 24 Az 2310/2003 - 57, byla zamítnuta žaloba proti tomuto rozhodnutí žalovaného. Soud v odůvodnění obsáhle shrnul skutkový stav a uvedl, že žalobce netvrdil své pronásledování v zemi původu za uplatňování politických práv a svobod ani netvrdil, že má strach z pronásledování z uvedených důvodů; naopak uvedl, že se státními orgány problémy neměl. Tvrdil pouze pronásledování příslušníky bývalého režimu, pročez se bezdůvodně neobrátil se žádostí o pomoc na státní orgány v zemi původu. Žalobce tedy neprokázal, že by mu státní orgány v zemi původu nebyly schopny poskytnout ochranu; nebyly tedy naplněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. K námitce týkající se neudělení humanitárního azylu soud uvedl, že správní soudy přezkoumávají správní uvážení toliko z toho hlediska, zda správní uvážení nebylo zneužito nebo nebyly překročeny jeho meze. Soud uvedl, že v řízení bylo zjištěno, že žalobce netrpí žádnou nemocí, která by vyžadovala zvýšený lékařský dozor, nezbytný přísun léků, hospitalizaci či zvláštní životosprávu. Naopak žalobce uvedl, že pobýval na klinice v Kinshase patřící jeho bratrovi. Krajský soud se ztotožnil s rozhodnutím žalovaného o neudělení humanitárního azylu. Soud dále shledal zákonným také rozhodnutí žalovaného o neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu a závěrem neshledal ani žalobcem namítané vady týkající se správního řízení. Ze všech uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné kasační stížnosti stěžovatel namítl, že se žalovaný porušil § 47 odst. 3 spr. ř., neboť stěžovatel v řízení předložil dostatek materiálů o bezpečnostní situaci v zemi původu, avšak žalovaný se jimi nezabýval, neboť odůvodnění jeho rozhodnutí postrádá hodnocení zmíněných informací mezinárodních organizací monitorujících situaci v oblasti dodržování lidských práv v Konžské demokratické republice; žalovaný se podle názoru stěžovatele nevypořádal se všemi navrženými důkazy. Stěžovatel napadl rovněž výrok o neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, neboť předložil důkazy ohledně svého horšícího se zdravotního stavu a špatné situace ve zdravotnictví v zemi původu. Stěžovatel vytkl žalovanému tvrzení, že špatnou úroveň konžského zdravotnictví nelze považovat za relevantní důvod pro udělení azylu, protože tato situace postihuje obecně obyvatelstvo Konžské demokratické republiky jako celek. Stěžovatel je přesvědčen, že azyl podle § 14 zákona o azylu lze udělit i tehdy, pokud v řízení nejsou splněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Z povahy humanitárního azylu je vyloučeno, aby byly důvody pro jeho udělení posuzovány z hlediska definice § 12 zákona o azylu. V případě posuzování splnění podmínek pro udělení humanitárního azylu je podle stěžovatele

irelevantní, zda špatná situace ve zdravotnictví postihuje v zemi původu obyvatelstvo jako celek, neboť je třeba posuzovat žadatelem uváděné důvody individuálně a ve vztahu k osobní situaci žadatele. Stěžovatel uvedl, že po celou dobu správního řízení i v následném řízení před soudem akcentoval svou snahu o udělení humanitárního azylu, k čemuž nebylo přihlédnuto. Proto stěžovatel navrhl, aby rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 1. 2005, č. j. 24 Az 2310/2003 - 57, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení; současně požádal o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost jejího podání, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí i rozhodnutí krajského soudu byla vydána v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti žalovaný odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Žalovaný upozornil na to, že udělení humanitárního azylu se děje v režimu správního uvážení, pročez na něj není právní nárok. Žalovaný uvedl, že u stěžovatele neshledal důvody hodné zvláštního zřetele; žalobce v kasační stížnosti uplatňuje námitky obdobné námitkám žalobním, k nimž se žalovaný již vyjadřoval. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.; rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Důvody podané kasační stížnosti jsou uvedeny v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je možné kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí krajského soudu pro nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Pokud jde o tvrzení stěžovatele, že na základě nedostatečně provedeného dokazování bylo nesprávně posouzeno udělení humanitárního azylu, Nejvyšší správní soud považuje za důležité zopakovat, že na udělení azylu podle § 14 zákona o azylu není právní nárok a jedná se o režim tzv. volné správní úvahy správního orgánu. Takové rozhodnutí je pak možné ve správním soudnictví přezkoumat pouze z hledisek, zda žalovaný při rozhodování v režimu správního uvážení nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo je nezneužil. V souzené věci se žalovaný obsáhle vypořádal s důvody, které stěžovatel uvedl jako důvody pro udělení humanitárního azylu; neshledal však, že by skutečnosti uváděné žalobcem v daném případě odůvodňovaly udělení humanitárního azylu. Žalovaný přitom akcentoval stabilizovaný zdravotní stav žalobce nevyžadující stálou léčbu, a dále skutečnost, že žalobce měl zajištěnou zdravotní péči i v zemi původu na klinice v Kinshase patřící jeho blízkému příbuznému. Nejvyšší správní soud dospěl ve shodě s názorem krajského soudu k závěru, že volné správní úvaze žalovaného nebylo v daném případě možno nic vytýknout.

a přezkum zákonnosti rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu správním soudům, jak již bylo výše uvedeno, nepřísluší. Stěžovatel dále namítl, že žalovaný se nevypořádal se všemi navrženými důkazy, neboť odůvodnění jeho rozhodnutí neobsahuje hodnocení zpráv o situaci v zemi původu žalobce, předložených žalobcem. K tomu je zapotřebí ve shodě s krajským soudem připomenout, že žalobci byla v průběhu správního řízení dána možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí spočívajících v informacích o zemi původu žalobce, s nimiž se žalobce seznámil a vyjádřil se k nim. Žalovaný pak ze zpráv o situaci v zemi původu žalobce vycházel i v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Nejvyšší správní soud dospěl ze všech uvedených důvodů k závěru, že krajský soud nepochybil, když neshledal tvrzenou nezákonnost ani namítané vady správního řízení; důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. tedy nejsou dány.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s kasační stížností žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Stěžovateli byla pro toto řízení před soudem ustanovena zástupkyně advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Nejvyššímu správnímu soudu však do dne jeho rozhodnutí nebylo prokázáno, že v daném případě proběhla první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, proto o odměně advokátky za zastupování v řízení o této kasační stížnosti nerozhodoval.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. dubna 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

